

Un full de ruta per a afegir la ivermectina a l'arsenal contra la malària

Un grup d'experts liderat per ISGlobal defineix una via clara per a avaluar i implementar la ivermectina com a eina complementària de control del vector

Barcelona, 20 de gener, 2020.- Un grup d'experts liderat per Regina Rabinovich i Carlos Chaccour, de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), ha publicat un full de ruta per a avaluar, i posteriorment implementar, la ivermectina com a eina de control del vector de la malària. La '[Ivermectin Roadmap](#)', publicada al *American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*, inclou un [pròleg](#) signat per William C. Campbell, premi Nobel i codescubridor del fàrmac.

Els mosquits transmissors de la malària s'han tornat cada cop més resistents als insecticides usats per a tractar les xarxes mosquiteres i fumigar l'interior de les cases. A més, poden picar a l'exterior, on les persones no estan protegides, o a l'interior, quan no estan dormint sota les mosquiteres, resultant en el que es coneix com a transmissió residual de la malària. Aquests desafiaments han inspirat la idea d'utilitzar la [ivermectina](#), un fàrmac normalment usat per a tractar cucs parasitaris però també capaç de reduir la vida de mosquits que s'alimenten de persones o bestiar tractat amb el fàrmac, com a eina complementària de control vectorial. La hipòtesi és que, quan administrada a nivell comunitari, la ivermectina pot reduir la transmissió de la malària mitjançant el seu impacte sobre la població de mosquits.

En efecte, “els resultats de diversos estudis i assajos recents han posicionat a la ivermectina com un fàrmac únic a la seva classe per a reforçar el control del vector de la malària,” diu Regina Rabinovich, directora de la Iniciativa d'Eliminació de la Malària en ISGlobal, centre impulsat per “la Caixa”, i professora de la de Harvard TH Chan School of Public Health. L'avantatge és que el fàrmac té un mecanisme d'acció diferent al dels insecticides actualment utilitzats, i que també tindria efecte sobre els mosquits que piquen a l'exterior de les cases. “Per tant, la ivermectina pot sortejar dos grans reptes en el control de la malària (la resistència als insecticides i la transmissió residual), ajudant així a acabar amb aquesta malaltia mortal”, afegeix Carlos Chaccour, investigador d'ISGlobal i de la Universitat de Navarra, i director científic del projecte [BOHEMIA](#), que avaluarà, entre altres coses, l'impacte de l'administració massiva d'ivermectina en persones i bestiar sobre la prevalença de malària a Tanzània i Moçambic.

El full de ruta de la ivermectina ofereix una visió integral del que es necessita perquè la ivermectina pugui usar-se com a eina de control vectorial per al 2024. Va ser desenvolupada per un grup d'experts de diferents disciplines – des de l'entomologia mèdica i la modelització, fins a programes de malalties tropicals i medicina veterinària – amb el finançament de la Fundació Bill i Melinda Gates, i és el resultat de revisions de literatura i discussions amb agències reguladores, organismes de finançament i de polítiques, companyies farmacèutiques, i futurs socis implementadors.

Les diferents accions i passos necessaris per a aquesta estratègia de 'One Health', des de la prova de concepte fins al seu desplegament en el terreny, estan acuradament descrites en el full de ruta. Cobreix aspectes que inclouen la definició de les dosis i règims òptims per a l'administració massiva en persones i bestiar, estratègies per a tractar el risc de resistència al fàrmac, la rellevància de l'impacte ambiental, aspectes ètics, compromís polític i participació comunitària, translació d'evidència a polítiques, i aspectes relacionats amb la implementació a gran escala, incloent la coordinació amb campanyes que ja usen la ivermectina contra altres malalties tropicals desateses en països endèmics per a la malària.

Un aspecte central serà establir la seguretat de dosis més elevades o repetides del fàrmac. Per a William C. Campbell, "la viabilitat no sols serà una qüestió d'eficàcia farmacodinàmica o eficiència executiva. La seguretat és crítica, i no sols la seguretat humana, sinó també la seguretat ecològica."

Un altre aspecte fonamental serà assegurar l'acceptabilitat i adherència per part de les comunitats i explicar que, encara que la ivermectina té un benefici personal i directe contra cucs i ectoparàsits, el seu benefici en termes de malària serà indirecte, mitjançant la reducció de la transmissió a nivell comunitari. "Tant les comunitats com els responsables de polítiques necessiten entendre bé que es tracta d'un impacte comunitari", assenyala Chaccour.

Referència

A roadmap for the development of ivermectin as a complementary malaria vector control tool *(to complete)*

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal està acreditat com a "Centre d'Excel·lència Severo Ochoa" i és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Prensa ISGlobal

Beatriz Fiestas

beatriz.fiestas@isglobal.org / 93 227 1816 / 669 877 850

Adelaida Sarukhan

Adelaida.sarukhan@isglobal.org / 93 227 1816

Una iniciativa de:

